

Posudek školitele na magisterskou práci Pavlína Bílkové:
Vliv pachové preference na reprodukční úspěch u hraboše polního

Pavlína Bílková organicky navazuje na svou bakalářskou práci „Asortativní párování na základě pachové preference a jeho vliv na reprodukční úspěch u savců“, ve které se důkladně seznámila s problematikou nenáhodného párování na základě rozpoznávání pachů a připravila se tak na realizaci vlastního pokusu. Představa byla poněkud širší a zahrnovala i spolupráci s kolegyní, která se měla věnovat vlivu osobnostních rysů na počet mláďat ve vrhu. V jednom testu by se tak ocitly dva hlavní faktory, které mohou působit na rozmnožování i protichůdně. Zmíněnou kolegyni zlanarilo hydrobiologické pracoviště Na Sádkách a začal tak výrazný problém s reorganizací plánované práce. Museli jsme tedy sledovat linii jen pachovou a behaviorální jen jako „by-produkt“ našeho testování, což zdaleka nesplňovalo kritéria pro odhalení osobnostních rysů. Další zásadní komplikací byl nedostatek zvířat, ačkoliv rok předtím počty hrabošů způsobovali na polích kalamitu. Dalo se to čekat, ale že to bude v tak obrovském rozsahu kolem ČB nás zaskočilo. Plán jsme tedy předělali tak, že jsme se nesnažili odchytat celý potřebný soubor najednou, ale že jsme vždy nachytali část a pustili se do práce, přičemž jsme se učili na samcích s předkládáním pachu samic. Intenzitu chytání jsme museli silně nadprůměrně zvýšit a pak okamžitě testovat, párovat a čekat tři týdny, přičemž mezi tím jsme opět chytali a takto jsme postupovali třikrát dokola. S Pavlínou Bílkovou naštěstí nebyl žádný komunikační ani pracovní problém a tak, jsme se postupně dopracovali k 39 párům hrabošů, kterým jsme poskytli v našich chovech prostor pro rozmnožení. Možná, že to není vnímáno jako velký soubor, ale za daných podmínek to bylo asi maximum dosažitelného. V souvislosti s tím také rád konstatuji, že Pavlína Bílková je žena do nepohody a nepropadá jen tak snadno černým myšlenkám, když se delší dobu nedařilo odchytout žádného hraboše. Nakonec jsme se dopracovali k překvapivě výrazným počtům narozených mláďat, ve kterých se zrcadlil také náš rozfázovaný postup odchytů a testů. Sezóna v něm hrála významnou roli, což jsme sice neplánovali, ale nakonec je to možno ocenit jako nepřímý důkaz korektního přístupu k celému testování. Některé části finální práce jsem opravoval více jiné méně a rád konstatuji, že Pavlína hýřila nápady, za což jsem byl velmi rád, zvláště v diskusi.

A tak na základě naznačených skutečností mohu konstatovat, že Pavlína Bílková odpověděla na otázku o vlivu pachové preference na rozmnožování u hraboše polního pomocí laboratorních testů a že zachytila svou práci do textu, který přináší nové, velmi důležité poznatky, které mohou být po drobné korekci bezprostředně publikovány. Tuto magisterskou práci proto s klidným svědomím doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 22. 5. 2022

prof. RNDr. F. Sedláček, CSc.